

Téma: Čistota a hygiena

12

Na cestě za čistotou těla

Ačkoliv středověká filozofie nadřazovala duševní čistotu nad tu tělesnou, díky kontaktu s jinými kulturami procházela postupným vývojem také péče o vnější schránku

38

Předcházet nemoci, zajistit blaho

Navzdory vysoké mortalitě, hladomorům, epidemiím a častým válkám měli lidé v raném novověku jasné představy o hygienických a zdravotních normách

60

Velká hygienická revoluce

Hygienické potřeby jako toaletní papír, zubní kartáček nebo ručníky byly ještě v nedávné historii žhavou novinkou a nejednou si jen komplikovaně razily cestu k uživatelům

76

Pro zdraví i krásu

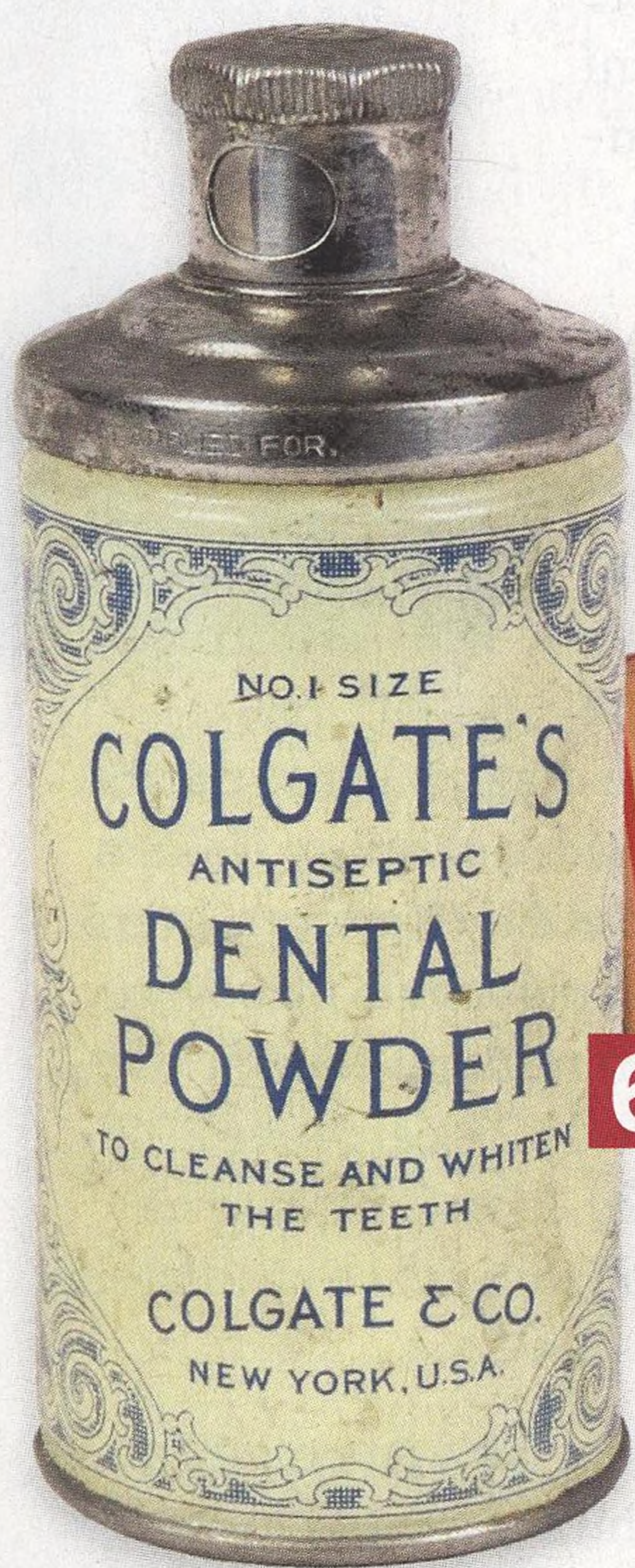
Lidé se o svá těla starali od nepaměti. Díky čemu se jim leskly vlasy, čím si holili vousy a jak si udržovali čisté nehty?

12

➔ Koupel šlechtice na celostránkové iluminaci z Velkého heidelberského zpěvníku z první poloviny 14. století

✂ Zubní krém a prášek ze začátku 20. století

60

Válka a politika

8

Bitva, která se nestala

Ústup rakouských jednotek od Karansebešu v září 1788 prokázal, jakou roli hrají náhoda a hloupost a jak se z epizodní události dá vytvořit mýtus o trapném selhání

32

Totální válka proti vrabcům

V Čínské lidové republice měla epidemiím a neúrodám zabránit revoluční kampaň Mao Ce-tunga proti čtyřem škůdcům. Skončila nevídanou katastrofou

42

Mistr Jan před koncilem kostnickým

Církevní koncil v Kostnici se měl původně zabírat zcela jinými věcmi. Osud však tomu chtěl, že vešel do dějin především svým procesem s Janem Husem

56

Budeme hájit až do vylití krve!

Otcové kostnického koncilu na konci roku 1415 obdrželi stížný list české a moravské šlechty proti upálení Jana Husa. Co v něm stálo?

« Jižní strana kláštera El Escorial

18

» **Skladiště obrazů**, které zabavila židům za druhé světové války organizace Treuhandstelle

50

Sklad
obyčejných obrazů

Život v historii

16 Medvěd vojákem
Medvěd Wojtek zůstává symbolem přátelství mezi lidmi a zvířaty v ukrutných podmínkách druhé světové války

24 Muž, který fotografoval duchy
William H. Mumler využil vynález fotografie k prolomení hranice mezi naším a oním světem

26 Voda nad zlato
Jak obyvatelé starověké Kréty hospodařili s vodou, aby ze suché půdy ostrova učinili houbu nasáklou vláhou?

50 První fáze konečného řešení
Nacisté zabavili židům v protektorátu vše – od vzácných uměleckých děl přes nábytek až po trvanlivé potraviny. Co obnášel proces konfiskace movitého majetku?

65 Nejkrutější mučicí nástroj
Odsouzenec, který byl uvězněn v těle sochy býka, rozžhaveného hořícím ohněm, musel cítit nesnesitelná muka. Opravdu tato bronzová past existovala?

» **Umění středověkého písařství**
v podání Margaritae Ars

» **Mao Ce-tung**
na propagandistickém plakátě z roku 1967

66 Zmařený sen o Patagonii
Před podunajskou monarchií se otevřela možnost zřídit kolonii v argentinské Patagonii. Celý podnik však ztroskotal na závěrech expedice Ferdinanda Klindery

80 Severská korida
Obyvatelé Faerských ostrovů používají specifický způsob zabíjení velryb a delfínů, na němž se již od dob vikingů podílí většina fyzicky schopných ostrovanů

Věda a umění

18 Osmý div světa
K jednomu z nejvyhledávanějších turistických cílů ve Španělsku patří El Escorial, královský palác s mauzoleem. Na jeho podobě se podíleli největší umělci

36 Pečetidlo spravedlnosti
Pro potvrzení listin vydaných zemským soudem sloužilo přes pět staletí svatováclavské pečetidlo

72 Tajemství husího brku
Jaký písařský materiál byl potřeba pro vznik listiny, kodexu nebo úřední knihy? Nahlédněte pod ruce středověkého písaře